

TELEGRAFUL ROMANU

Telegraful ese de două ori pre septemana: Duminecă și Joi. — Prenumeratunie se face în Sabiu la expeditură foie, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin seriori francate, adresate către expeditura. Pretul prenumeratunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 39.

ANULU XXII.

Sabiu in 1931 Maiu 1874.

tră celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. și pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii straine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia óra eu 7 cr. și urmă pentru a doua óra eu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire eu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 711/B.—cons. 389.

Principiilor Parinti Protopresviteri și Administratori protopresviterali!

Inclita direcție reg. ung. de finanță din Closiu dto 15 Maiu a. c. Nr. 31 arăta Consistoriului archidiocesan: cum că oficiile protopresviterali mai nici o sentință din procesele divorțiale pertrăcate și decise definitivmente nu comunică concernintelor perceptoare reg. ung spre desigera timbrului prescris de legea dietale din 1868 art. XXIII. — și nici nu le incunoscintiează despre acea, cumea în decursul anului nu s'a pertrăcat și decisiu nici unu procesu divorțial, din care cauza Inclitu Aceeasi se va vedea și în casu, când nici în venitioru nu se va satisface legei, a supune archivele oficiului protopresviterali unei cercetări și a aplică tota asprima legei de timbru XXI § 80 din an. 1868.

In urmarea acestei arătări Consistoriului archidiocesan se află indemnato, a atrage cu tota seriositate etențunea Principiilor Vîstre asupră acestei dispoziții a legei susu citate, și cu provocare la circulariul consistorial din 16 iuliu 1871 Nr. cons. 575 a Ve îndatoră: că chiar în interesul Principiilor Vîstre sa cautati cu totu deadișulu a împlini dispozitionea legii în modulu indigitatu in circulariul consistoriale acum numită, căci la din contra prea lesne se poate intemplă, că Principiile Vîstre sa fii espusi la multe neplaceri obvenitorie din nepazirea legei; și încăpătă acum n'ati si comunicatu conspectele recerute despre actele proceselor divorțiale perceptoarelor reg. concernante pentru anul 1873 fără întardiere sa le comunicati, ieră in casu, când în anul espiratu nu s'ară si pertrăcat și decisiu atare procesu, despre acăstă sa incunoscintiati oficiosu pre respectivele oficii reg. perceptoare.

Totu deodata s'a scrisu in privintă a acăstă si directiunei financiale din Sabiu si Clusia.

Sabiu, din siedintă a consistorialei tenuata in 18 Apriliu 1874.

Procopiu Ivacicoviciu m/p.
Archiepiscopu și Metropolitu.

Instalatiunea in Cernauti.

Este prea momentuosu si actulu, cu care voim sa ne ocupămu in vro căteva sîruri, că sa-lu lasămu ascunsu său inecat in unde politice, in sgomotulu parlamentelor europene, din cari resuna că refrenu numai o diuromitura adanca de fabricări de arme destructorie. Avemu de a face cu o bucată din partea cea mai interesanta si cea mai nobila, de si astăzi cea mai putinu considerata, a istoriei omenesci, cu istoria pragmatica a moralei. Dicem interesa si nobila pentru ca acăstă edifică si dă vietă

Bucovina si a astăzi mirele spirituale si acum, la 21 Maiu, lu instalăza, lu introduce in casă lui Ddieu, că sa conduce, sa pastorésca. Prin acăstă intra biserică nouă bucovinăna in una stadiu nou către vietă ei canonica.

Ni amu expresu bucuria nouă, vedindu ca Metropoliă nouă a fostu fericita de a împlini ună din cele mai sante datorinti ale sele, de a dă concursulu ei la posibilitatea revenirei bisericei din Bucovina la canonicitatea genuina. Erămu in dreptu, cugelămu noi, deca ne potem a bucură de ducerea in indeplinire a acestui

acelu pâna in sfarsitul de către acăstă si metropolia, care actu avea sa se termine cu introducerea chirotonitului Archiereu de biserica in biserica.

Din semnale ce vedem, regimul cisalitanu a avutu óre-care nedumeriri; și mai rigurosu decătu biserică, pote alterata in intenționile sele de proteste ne-canonică din partea Carlovetsului, cari săptămăna cu cele ale Antiochiei asupră Ci-prului, după cum vedem din can. 8 și. ec. III, a medilociu că formă introducerei din cestione sa nu aiba deplinataea ei.

Suntemu cu totu aceste de firma convingere, ca acăstă disonantia formală nu va avea influența intensiva in armonia cea dejă incepota a vietiei bisericesci din Bucovina. Prevalentia din trecutu, ce si-a erogat o stapanire lumăcea in biserică, va fi redusa in viitoru de biserică la marginile cuvenite, cu atâtă mai veritosu, cu cătu astăzi traime intr'unu tempu, unde predominase spiritul determinației proprii si al autonomiei. Astăzi cându avemu exemplulu viu in metropoliă nouă-tranu mai pote veni nimenea sa dice ca biserică nouă „este asiă de ruginita, asiă stricata si profanata, asiă de legata de Russiă, incătu a o dechiară libera, aru „insemnată, a face că sa dominește într-unu „s'a anarchia si despotismul“ si a o qualifică dreptu „de celu mai putericu „instrumentu alu unei nouă ouceri băzantine.“ *)

Sperămu ca regimul cisalitanu va invetiția in privintă a bisericiei noastre dela regimul nostru ungurescu, ca nu numai nu este periculu a dă libertatea cuvenita bisericiei, dară este o binefacere, deamăintrea eseritata de staturi cu alte societăți, cari suntu cu multă mai de putină insemnata, decătu cum este cea a bisericiei noastre.

Actulu instalatiunei, carele cade deodata cu serbatorele pogorirei spirituale pre apostoli si cu serbatorea celu intăiu imperatru Constantini si a mamei sele Elenă, va inspiră pre fratii bucovineni, si cu energiile celoru intăiu crestini voru cugetă si voru lucră pentru vietă loru bisericescă, respective pentru desvoltarea ei de asiă, incătu sa scape pre regimul cisalitanu din anxietăți si scrupuli, fatia cu ună si diuțe cele mai loiale bisericici.

Dandu ei concursulu inaltului si pre-venerabilei loru prelatu, in directiunea a căstă, in scurtu tempu, se voru bucură de fericirea promisa de evangeliu; si din biserică adormita de seculi, va esti unu israeli nou alu Domnului, mai frumosu si mai firmu că celu prorocită de Ezechilu.

Inătu ne privesce pre noi, ne imprimiu o datorință sacra creștină si canonica, cându din metropoliă nouă invecinată, carea, că ori-care metropolia ortodoxa resaraténa, este datore a mangăia in cele spirituale pre fratii loru din provincie invecinale bisericesci, si cu ocasiunea acăstă tramitemu sincerile noastre salutări si gratulări la vietă cea nouă, in carea a intrat ierarhia si biserică Bucovinei de jure si de facto din momentulu instalatiunei.

Dupa cum se vorbesce in cercurile bine informate din Pest'a, pertrătările cu guvernul României ce privesc juctiunea a liniei loru române la cele ungărie nu au progresul dorit, după cum s'au sperat de unu tempu incocă: Guvernul unguru care după cum e sciutu mai năște purcede din punctulu de ve-

*) Vedi după Antor. pag. 87. de Andrei Siagună.

dere, ca junctiunea la Orsiova se poate admite numai totu in acelu tempu cu junctiunea la Brasiovo, a facutu in tempu mai nou concesiunea, că lini'a dela Ploesci pana la pasulu timisianu (adecă junctiunea la Brasiovo) sa se deschida cu unu anu si jumetate mai tardiu decătu lini'a ce se sferesce la Orsiova. Guvernul unguru prin acestă a facutu asiă dicăndu estremulu si e inca intrebare, ca demitese va parlamentul numai si pâna la acăstă mesura de preventie. Guvernul unguru desi facu o stare concesiune, totusi trebuie sa se ingrijescă că prestatiunea din partea contraria, de-si va urmă mai tardio totusi sa nu devina ilusoria, cladindu-se ce e dreptu lini'a Ploesci-Timis. Pentru concediendu liniei ce duce la Orsiova atari favoruri, cătu totu comerciul sa se strapante pre lini'a acăstă, in butulu junctiunei la pasulu timisianu, liniele noastre transilvanene voru stă parazite. Guvernul unguru ceră cu rezoluție prin ministrul de externe, care conduce pertrătările cu guvernul român, că România sa ia asupră-si indatorirea, a tiené lini'a Orsiova si Temisiora cu privire la tarife si la totu alte favoruri totu daună de egale, asiă cătu nici ună din aceste două linie sa nu câștige vre-unu folosu fără că cealalta sa nu pretendă asemenea castiguri. Dupa cum se aude pretensiunea acăstă a intempina in Bucuresci greutăți inseminate, fiindu ca se dice ca e óre-si cum o umilire, cându i se dictă guvernul român din partea unei poteri externe prescrise si regulele tienotei cu privire la politică drumurilor ferate, care e o afacere internă. Parerea acăstă seu e gresita seu ascunde unu cugelu reu ce nu se poate descoperi. E gresita pentru ca guvernul unguru nu face o pretensiune unilaterale, spre a o octroa guvernului român fără de a-i garantă o contra prestatiune; sici e mai multă vorba de incheierea unui tratat international prin care sia-care din ambele părți contractante nu numai castiga drepturi, ci ia asupră-si si deobligaminte si trebuie sa respecteze nu mai esclusiv interesul seu propriu, ci si interesul părții celei-lalte. O atare conditioane de tratat e cererea amintită de noi a ecoipării ambelor linie române unguresci si de se inviosece guvernul român apoi acestă e numai unu echivalentu pentru apromisiunea facuta din partea noastră, fără indoiela in interesul României, că junctiunea la Orsiova sa se poate deschide cu unu anu si jumetate inainte de ce a dela Timisiora. In incheierea unui tractat international, care stipulează drepturi si deobligaminte pentru ambele părți nu se poate privi vre o umilire seu unu amestecu in afacerile interne a unui pacientent. Dupa cum sperămu acăstă parere gresita in Bucuresci se va intemplă, si in urma totusi se va realiza tratatul. De se va intemplă că acăstă pre lângă tota asceptarea sa nu succeda la punctulu amintit de noi, atunci vorbindu sinceru, mai bine dorim, ca acăstă sa se intempele acum inainte de concesiunarea liniei Timisiora-Orsiova, căci atunci e indreptată presupunerea, ca ei voiesc sa facă ilusoria junctiunea Timisiora, si foloseli ei pentru Ungaria si cugeta intăiu, a aduce prin favorurile ce se dau liniei Orsiova lini'a nouă a două cu România in stagiatu. Situația e celu putinu chiară si atâtă guvernul unguru cătu si dietă voru sci ce sa lucre.

rintie asupră incorporării Dalmatiei la Croația. „Reformă“ din Pest'a exprima temere de o conjuratiune croatică sub conducerea Episcopului Strossmayer, care ar intentionat deslipirea Croației de către Ungaria si intrarea celei dintăi in Reihersath. — Scirile acestea două au óresi-care natura identica.

Cestiunea drumurilor ferate preocupa astăzi totu diurnalele. „Journal de Boucarest“ se espriama asupră junctiunilor in România in urmatoru modu:

„România clădesce unu drum ferat, care trece prin preste tiéră intrăgătinge la media n. Galitiă si Russiă, in apusu Austro-Ungaria. Punctul finalu al directiunei din urma a Vercierovă si e aproape de granita Austriei, na deosebi de Orsiova. Lini'a acăstă e pentru România de insemnata namai căndu se va impreună cu lini'a austro-ungara. In casu acăstă ea va mediloci o miscare viuă intre comerciul Europei resaritene si apusene, pote si intre Asia si Europa si va inmultit indoiul bogatiei Romaniei. La casul contrariu presupunendo ca acăstă junctiune nu se va realiza, România va ramane isolata fiindu ca comerciul si comunicatiunea voru trece la drumurile austro-serbe-turcesci seu 'si voru luă directiunea de către media noptă spre marea negă. Deci motivul principal pentru România e de a se executa junctiunea Orsiova. Guvernul austro-Ungariei inse spinge acăstă junctiune, deca guvernul Romaniei nu va incuviintă junctiunea Bucuresci—Brasovu prin valea Carpatilor preste Predealu. „Invoindu-ne cu acăstă junctiune, dicu unii, comerciul in genere si va luă pre acăstă directiune si atunci lini'a Vercierova trebuie sa sufere. Afara de acelui argumentu economic mai e inca ceva forte remarcabile adeca: periculul, căruia no spuneam dandu lini'a patriei noastre prada invaziei armatei austro-ungare.“ Argumentul intăiu se combate prin două fapte: computarea ca lini'a Vienă—Vercierovă—Bucuresci e mai scurta cu o sută chilometri decătu lini'a Vienă—Brasovu—Bucuresci. Déca stă acăstă, lini'a Orsiova—Bucuresci e scapată, căci de sine se intielege ca comerciul 'si va alege drumul mai scurtu. Sa admitemu ince, ca lucrul nu stă asiă. Fie-care tiéră ce jace dela noi spre media dl va află ca e locu firescu, cându aduce produsele si pasagerii in lini'a óbla către noi, in locu de a face unu ocolu preste Orsiova seu preste Moldova. In ambele cazuri voru cresce veniturile patriei noastre cu atât mai tare cu cătu comerciul are mai multe directiuni si cu cătu mai vialu se desvolta comunicatiunea prin acăstă.

„Sa considerăm si obiectiunea strategică. Se afirma ca lini'a Brasovu—Bucuresci e strategică, cu alte cuvinte: ea usioră invaziunea armatei austro-ungare in România. Déca acăstă linia conduce, că austriaci sa poată veni la Bucuresci; nu concede ea si contrariu, că si români sa poată merge la Austria?“

Acăstă intrădeveră e o pórta cu două pasade cu deosebirea ince, ca pasada despre partea Romaniei, prin pusatiunea ei se poate inchide mai curendu. In care casu poate sa fia nice vorba de strategică? Noi vedem trei casuri.

„1. Russiă ataca Turciă si se incercă sa ajunga preste România la Constantinopol.“

„2. Austro-Ungaria poate ca are dorintă a se despăgubi la Dunarea de Josu pentru eschiderea ei din Germania“

„3. Russiă si Austria potindu sa

Din Dalmatia se scrie, ca in Agram s'au intalnitu mai multi deputati dalmatiani si croatice, cari au tenu tu conf-

sa se incerce intr-o resbela tindu a-si ascurata posessionea liniilor romane.

In casulu dintâi România si va opera neviabilitatea teritoriului seu si se va provoca la neutralitatea sa. Insistându Russa cu tot ce avea de a trece prin România, acesta va tramite o armă că avangarda si se va impună cu Austria, care din urmă multiamită drumurile române, si va impinge armă in România si va potă amerintă trupele rusești in cōse. O stare aliantă intre România si Austro-Ungaria e in casulu amintit să probabila, căci e mai multu interesul Austro-Ungariei de a impiedica latirea teritoriului Russiei la Dunarea de jos.

In casulu alu doilea adeca când Austria va intra in România, lucrul celu mai simplu e a derima podurile, a scote silele dintre carpati, fiind ca atunci invasionea se va potă nimici cu o mană de soldati.

In casulu alu treilea, când Russia si Austria si vor alege România de cāmpu de luptă, România nu va potă face altu ceva decât sa si opere neutralitatea sea. Va inchide granitile sele la ambele părți, va derima linile ferate pāna la unu locu si se va radiemă pre armă sea care pentru ofensiva e prea slabă, dar pentru defensiva destul de tare. Se vede cum se prefacă intru-nimică argumentele strategice!“

Gasim intr-o corespondință din București a diuarului „Press“ din Viena del 13 Maiu urmatorele rânduri:

„... O brosura care a aparut acum sub titlulu „Les droits de la Roumanie basés sur les traits, par un ancien diplomate“, a produs o sensație generală. Autorul anonim publica unu siru de capitulatii incheiate intre principalele Dunarene si Turcia dela 1391 incoce si căte-va dia tractatele incheiate de principale dela 1598 incoce cu Germania, Anglia, Rusia si Transilvania. Cu dreptu conuentu autorului dice in introducerea sea, ea nu potă si unu responsu mai simplu la cestiunea, că România este provincia turca seu dū contra unu statu independent, bucurându-se de tot de drepturile ce constituie suveranitatea unei națiuni, de cătă publicarea textuala a capitulatiilor citate. Prin căte-va aceste documente se constata, ca atât Moldova, cătu si Valachi a nău cedatu Turciei vre-nnu altu dreptu de cătu acelă, de a ridica unu

FOISIORA.

Cultul mortilor la diferite popore si epoci.

De-si subiectul e trist, dara pōte si curiosu sa adunāmu unele din metodele inspirate oménilor prin necesitatea de a face sa dispara iute remasitile mortilor. Această va forma unu apendice la discuția in privința crematiunii, a inmormantării, a cultului celor uechi, si in căte-va linii vomu dā probe ca nu trebuie a se dā prea mare importanța mediulor de conservarea seu de distructiunea corporilor; aci, că pretotindene, fondul covirsindu formă.

Acum, eata fondul: mortii nu trebuie sa ocupă pre-pamentu loculu destinat celor vii. Numai utopistii aru vot sa facă că partile utilizabile a cadavrelor sa servescă pentru trebuințele omului ueluitului; căte-va metru cubice de gazu si căte-va chilograme de resturi animale! dara totu suntu in dreptu sa cera că aceste resturi sa nu devina vatematoră; eata esențialul.

In acelasi tempu si pretotindene, de căndu suntu cunoscuti oménii, ii vedem si liti a tine săma de acăsta necesitate, ii gasim preoccupied de a dā rudenori, capilori, plecati inainte-le, ore-cari omagie, a căroru esistința si efecte numai le vomu constata. Vomu vorbi de aceste două ordine de lucruri.

Sramosii nostri preistorici aveau o multime de obiceiuri, si a potă constatā ea omulu din epoca cuaternara, pre care lo regasim astazi pretotindene, avea in urmă sea unu siru lungu de secole, ia

tributu sunta, in resplată căruia Pórtă este datore a dā acestora tieri protecție si ajutoriu ori căndu voru cere. Că dovēda, ca cele două principale a fostu totu-déun'a si in exercitiul deplinii loru suveranităti, anonimul diplomatica cîteză acelle tractate comerciale si politice cu cele-lalte poteri, dintre cari unele erau chiaru in contra Turciei. Aceasta brosura arunca o lumina nouă asupra raporturilor dintre principalele Dunarene cu Pórt'a...“

Francia se pare ca stă inaintea unei crise mai mari, de cum este o criza ministerială. Mac-Mahon, se dīee, nu voiesce nici temierea monarhiei, nici a republicei. Elu staruesce p̄e lângă septenatul seu. Elu sa se fi esprimat, ca scie bine, ca nu are popularitate, dara ca si o va castigă alungandu adunarea națională. In Parisu se ventilédia forte multu alternativă: Lovire de statu seu disolverea adunării. In sarbatorile Rosaliilor, a fostu garnizonă din Parisu consignata.

Cameră deputatilor din Italia a constrinsu prin votu pre ministeriul Visconti Venostă sa-si dea dimisiunea, ceea ce ministeriul au si facut. Regele inse n'a primitu dimisiunea. Sciri mai noue afirma, ca cameră deputatilor se va disolve in dîlele acestea.

Dietă Ungariei.

Budapest'a 23 Maiu. (Casăa reprezentantilor) a tenu astazi sub presidintia contelui I. Czirák y o siedintă scurtă.

Președintul ministerialu siede ministrul de finanțe Ghyczy.

Ioanu Tomboi substerne nuntiul casei reprezentative in causă legilor sanctionate, relativu la a dō'a jumetate din imprumutul de 153 milioane si la modificatiunea §. 24 din art. de lege XXXI: 1871.

Legile se publică si exemplariul originalu se va pune la archivu.

Președintele anuncie o petiție a liniei Tisă, prin care se roga a i se dā la casu căndu cladrea liniei Timișoara—Orsiova se va concede drepturile ferate austriece, linia Temișoara Aradu p̄e lângă o desdăunare corespondientă, de proprietate. Resolvarea

tempula căroru s'au produsu totu aceste obiceiuri diferite, este unu din cele mai interesante cercetări. Unele din aceste obiceiuri au calatorit impreuna cu treburile ce le practicau; altele s'au localizat in anume locuri. Cele mai principale suntu inmormantarea in caverne naturale, inmormantarea in camere construite ad hoc si acoperite cu pamentu, numite tumule, inmormantarea in locuri alese cu asiediare particulară a cadavrelor, adese pre pietrii late sub cari se gasescu resturi de carne, inmormantarea in poturi disefonorare si incineratia (prefacerea in cenusia). Dara acestu din urmă obiceiu, nelasându nimicu după densulu, nu potă fi constatato directu de arheologu, si a trebuitu sa sia mai vatematoriu decât se crede progreselor antropologiei care trebuie sa se felicite că nău fostu generalizat mai multu.

Cavernele paru a fi fostu întâtele locuri alese pentru inmormantare si cari au fostu mai multu tempu intrebuintate. Se presupune ca corporile erau depuse in ele fără a fi acoperite cu pamentu: pamentul ce se gasesce astazi in ele fiind adus de infiltrationi seu chieu de inundationi. Se gasescu căte-va din aceste pescere, naturale seu sapate in creta, cari au scapatu de invaziunea apelor; in ele scheletele stări pre-pamentu fără regulă.

In unele locuri, unde se gasescu căte 3 rânduri de morminte unele preste altele, se vedu numeroase probe din acele dise cu carne. Se facea fără indoiela vre-unu sacrificiu pre-petră din fundu inainte de a se depune cadavrul.

Tombolele acoperiau in de comunu nisice camere compuse din căte-va pietre

acestei petitioni remane pāna la inceperea di-cossiunilor in afacerile de soiul a-cestă in suspensu si se va predā la tempu comisii ce se occupă de atari obiecte.

Președintele dorosece casei serbatorii fericite si anuncie, ca cea mai de aproape siedintă se va dā de scire in modulu in-datinat.

Budapest'a 23 Maiu. (Casăa reprezentantilor) a tenu astazi sub presidintul vice-președintelui alu doilea C. Tompa o siedintă scurtă.

Dintre ministri erau de fată Ghyczy si Bittó. Dupa autenticarea protocolului din siedintă din urmă substerne ministrul președintă Bittó legile sanctionate de Majestatea Sa, relative la a dō'a diumatate din imprumutul de 153 si la modificarea § 24 art. de lege XXXI: 1871 cu recercarea, că acele sa se publice si tramite spre acestu scopu casei de susu.

Președintele prononcă acăstă prin resoluție si inchide siedintă la 11 1/4 a.m.

Provocare,

cătra alegatorii români din cercul electoralu alu Radnei!

Fratilor! Dupa ce du Alessandro Mocioni depuse mandatul de deputatul dietalui, si astu-feliu acestu postu in cercul de alegere alu Radnei deveni vacante: Dietăa tierii a ordinat alegere nouă, carea se va face in Radna la terminul desfuit pre 2 Iunio st. n. adeca Marti, a treia di după Rosâile noastre, la 9 ore de dimineață.

Comitetul centralu alu reunii politice-nationali a tuturor românilor din comitatul Aradului, conformu chiamării si detorintei sele satia de causele noastre politice nationali si pre lângă drăpta considerare a opinionei publice, manifestate in cea mai buna contielegere din partea alegatorilor români de prin lōte părțile cercului electoralu alu Radnei, in siedintă sea extraordinară, tenua spre acestu scopu in 10 Maiu a.c. st. n. a candidat cu votu unanimu de deputatul dietalui pentru cercul Radnei — pre du Ioanu Popoviciu Deseanu, advokat in Aradu, — carele că deputatul la 1861 si 1865 a mai reprezentat in dōue renđuri cu barbatia si credinta adeverata

asiediate in piciore, acoperite de o pietra lata, căte o data foarte mare, pentru a cărei asiediare eră necesitate de multa insusința si potere. Adese o intrare acoperita servia pentru a putea petrunde in launtrul acestei camere, unde, elatoru cu scheletele, se gasescu multe instrumente din epoca petrei cioplite. Acestu obiceiu de a ingropă in preuna cu mortu armă seu instrumente de ale sele a tenuu pāna târdi.

Printre aceste lumule se gasesc unele mari, ce de sigură apartineau la capi puternici, precum piramidele din Egiptu. Să potutu urmari, celu pucinu in mare parte, caletorile populatiilor ce aveau obiceiu, si s'a vediuto acestu ca ele veniau din orientu, incuijorându nordul Germaniei, vestul Franției, Spania, si de aci trecendo in Africă, urmându litoralele Mediteranei.

Cavernele ocupă mai in particulariu Europa centrală, adeca vechia Germania si vechia Galia. La Fursooz, in Belgia, s'a potutu capătă aproape sigurătă că, căndu unu tribu intâlnă incade-i o grupă din aceste pesteri, ceasacră ună celu pucinu din ele pentru ingroparea mortilor sei. Animalele selbatece inca se refugiau într-ensele, ieta ceea ce explica pentru ce osemintele omenesci suntu mai totu-déun'a amestecate in ele cu a carnasierelor mari seu mici din aceea epoca.

Unu progresu s'a realizat prin inchiderea acestor pesteri cu bolovani de pietre. La inchidere se acompaniază funeraliile cu rituri destul de complicate, si remasitile considerabile de osse de animale despicate spre a li-se scote me-

patrioteca romană aceiasi cercu, si carele si in 1872 fusese candidatul even-tualu alu acestui cercu.

Deci, căndu ve recomandāmu en tota caldură că sa alegeti de deputatul dietalui, in cercul Radnei, pre acestu barbatu meritatu si zelosu alu poporului român, — carele si in satia nostra s'a pronunciatu, dara si altcum preste to'u este cunoșcutu, ca tiene cu firmitate la program'a parti-dei politice-nationali române, — deodata, cu iubire fratișca vi tragemu atenționu, la mare insenmatate a alegerei de deputat, ce ni stă inainte in cercul Radnei!

Bagati bine de séma fratilor, sa nu ve lasati amogili prin mediul de coruptione, cari dōră s'eră incercă spre a ve rompe in partide dusmanoase, si spre a ve conduce la ratecire cu stricarea adeveratelor interese ale văstre si ale na-tiunii intregi!

Lucrati in contielegere si credintă fratișă, cu observarea legilor, precum si a recerintelor ordinei bune; insa cu tota barbatia si statonicia, pentru că sa poteti reesi cu candatul, recomandat din partea nostra, după dorintă voastră comună!

Voi nu a credi, ca partidă deakiana va respectă cu fratiștate pactul facutu cu noi in 1872, in privința alegelor de deputati la dietă de acum, si astu-feliu densa nu va nisoa a face, seu a spriginti vre-o contracandidat; deca insa in acăstă credintă a nostra ne-amu insielă, responsabilitatea parolei calcate nu va cadea asupra nostre! si in acestu casu, totu alegatorul român din acelu cercu va avea detorintă si mai mare, a tine să credintă si statonicia la candidatul parti-dei nationali române.

Sa traișca Regele si patria! Sa traișca contielegerea si fratiștatea! — Sa traișca candidatul parti-dei nationali române Ioanu Popoviciu Deseanu!

Datu in Aradu, in 1/13 Maiu 1874.
Comitetul centralu alu reunii politice-nationali a tuturor românilor din comitatul Aradului.

Demetriu Bonciu m/p.
presedinte.
F. H. Longinu m/p.
notariu.

Zlatna (Auraria mica), 16/28 Maiu 1874.

Domnule redactoru! Ve rogu sa dati locu in pretișul diuariu Telegr.

du's, cari se gasesc gramadite la intrarea acestor pesteri, probă ca din aceste rituri facea parte si una prăndu funerară,

Pentru locuitorii de prin bordiele de pre lângă lacuri, se potă crede ca ei si aruncau morții loru chiaru in lac.

Dara aceste midilöce de ajunsu pentru nisice triburi mici, adese nomade, s'au modificat naturalmente cu crescerea populationii, aglomerarea sea in orasie si progresele civilisatiunii. Ingroparea in sinul pamentului a devenit obiceiul predominant; dara unele popore s'au distinsu prin ingrijirea cu care s'au incercat a opri, seu celu patiu a întârdi lucrarea de descompunere a corporilor.

Cine nu cunoscem mumiile Egipenilor; ameruntele operatiuni la care erau supuse suntu indicate de Erodotu. Bituminea juca mare rol in preparatiunea loru. Prin musee se vede luculu de legaturi cari le sustrageau dela actiunea agentilor estenzi, ladile de lemn, bogato inpodobite, in cari erau puse si sarcofagile de granit in cari erau inchise. Acestu lucu de ingrijiri este propriu acestor popor care a inpsișu mai departe de cătu ori care altul respectulu pentru cadavre pre care lu intrebuintau nu numai pentru a omului, dara si pentru a animalelor sacre din templele sele.

Au si alte căte-va popore mumi, dara suntu cu deosebire produse prin desicatori (uscare sventare). Astfel suntu a Guanchilor din Tenerife, precum si vedem acoperite cu pei de nișme si asiediate in munte unde s'au in-tarită că pietră, deformandu-se patien-

Romanu" ce redigeati acestora si prin care vréu sa aducu la cunoscinta stimului public urmatorele:

Inca din tóma a anului trecut vorbeau intre sine unii preoti din giuroul Zlatnei despre scopulu unei societati órcarea, ce aru si forte de lipsa sa se insinuteze in cercul aceliei, dura intre altele chiar si tempulu aspru de ierba ce-lu ayuramu, si mai alesu noi cesti din munti nu su favoritoru pentru generalisarea acestei idei frumose si cu atat mai putine pentru realizarea ei. — Dupa ce inse se ivi primavera carea deselea tota netar a din somnul greu ce trebuia sa lu dorma sub durata jernei aspre si lungi, se descepta si ideia de asociatune in inimile romanilor din giurul Zlatnei, si in scurtu tempu generalisandu-si, si avu de rezultatu intronirea din „Domineasă Mironostichorū“ 14/26 Aprilie a. e. aici in Zlatna cu scopulu: „Societatea de passtrare si imprumutu agronomilor din giurul Zlatnei pentru inaintarea si nobilitarea economiei rurale si de vite“; a deserie in scurte cuvinte acésta intrunire deodata cu rezultatu ei, e scopulu meu.

Cu 3—4 dile mai inainte ne invită dlu notariu din Zlatna F. Plaste, ca pre 14/26 a lunei Iui Aprilie sa ne adonam pento consultarea si apoi insinutarea societatiei noastre atat de dorita. — Discutatia de dorita pentru ca intradveru bucuria ce o escita convoarea la acea adunare, se potea celi expresu pre fetele mai multora, ceea ce se dovedi si faptice prin infatisarea unui numru frumosu din fruntasit poporului din cele 6—7 sate din giurul Zlatnei cu preoti loru in frunte, fara de vr'o doi pre cari impregnările sanatatiiei i retinura acasa. In diu'a destinata pre la 3 ore astandu-ne toti in cas'a dui notariu F. Plaste, dupa ce se spuse scopulu adunarei noastre, sa incaputu consultarea cu propuneru si desbateti, carea tienu pana la aprinsulu luminalor.

Dle redactoru! Acé trebue sa me esprimu, ca nici odata o adunare din sinalu poporului asiá frumosa si energica nu amu vediuta! A vedea pre poporu propunendu, desbatendu cu unu focu energetic si cu o placere atat de simtita expresa prin fat'a vesela si vorbe placute intre marginile a tota cuvintia, — si inca despre ce? — despre staverirea unui visitoru fericitu pentru urmatorii lui; a se inimá pre sine, — ore nu este acé-

st'a cea mai mare bucuria ce trebuie sa o simta totu romanu cu simtiri adeverate? Ore nu este acé a unu din cele mai mari datorinti ce o pretinde astazi tempulu si natiunea dela fii sei?

Acestu poporu din monti totu-deun'a a fostu bravu, totu-deun'a a fostu credincios patriei si pretensionilor ei, dura dorere! lumin'a nici candu nu au potut strabate la elu! pare ca muntii ce-lu incungiora l'au eschis, l'au isolat de lumea cea mare, i-au denegatu chiaru si a cugeta la inaintarea in economia, in sciintia, in cultura si cu unu cuventu in tota.

— Oh! ast'a nu o potu crede! caci poeta dice ca in munti e libertate unde nu potu strabate aburii cei rei. —

O insinutune acé a a poetului, caci dieu si aici intre munti, ba si la versulu loru strabatu aburi rei, dora chiaru si a discordiei, a invidiei. —

Sa nu me abatu prea tare, ci lasandu acesei ca pre o crima eredita din tempurile trecute, sa revinu la obiectu.

Dupa ce s'a constituitu societatea alegendo-si unu presedintie, doi notari, unu casariu si unu comitetu de mai multi membrii, se staverira principiele societatiei i se dete numele si scopulu de mai susu amintit, se luara mesuri pentru compereaza statutelor, se fipsa sum'a ce voru avea sa depuna la fondulu societatii membrii fondatori si cei contribuenti. In fine se facu unu apelu catra adunare, si numai de cato se inscrisera 14 di: patru-sprece membrii fundatori si mai multi contribuenti, asta incatul dela o mana de omni asia descindu, — din multimea poporului romanu vediuramo sum'a cu forte putinea scad-re la 1000 fl. v. a. di o mia de florini val. aust.

Acum se decisă adunarea cea mai de aproape pre 12—24 Maiu a. c., se tienura mai multe vorbiri scurte dura entusiasme, — apoi intre cantecele populari nationale cele escitatorie ale dui Radu lantea conduc la cartea fund: si respective la localisatune, unu dintru preoti propose sa mergem cu toti la representatiile teatrale ce jomii tinerei diletanti Aronu L. Bob'a si N. Logosianu studenti din Blasius le voru da in acea seara. Acesta propunere se primi cu unanimitate, si noi suramur norocosi a vedea in tre publiculu inteliginte romanu si strainu de ambe secesele din Zlatna, unu numru frumosu din fruntasit poporului, aplaudandu in continuu la sia-care reprezen-

tatiune, cari sia disu spre laud'a diletantiloru j ni, au fostu forte placute cu deosebire secesului frumosu, mai alesu „Chiril'ita“ in cari representationi junii nostri diletanti abia de 16—17 ani, mai alesu dlu Bob'a carele a si jocatu totu solo, dupa etatea si crudulu seu studiu, s'a vediatu a priupe arta teatrala pre deplina. —

Acesta imprejurare nu o potu retace, ca pre un'a carea a contribuitu multu la desceptarea poporului nostru cu preotti loru in frunte, intre cari cu bucuria vediuramu si pre duii preoti din Almasiul mare pre cari speram cu tota cutesantia ca i vomu vedea si intre membrii societatiei nostre.

De aici pre la mediul noctei la radiale lunii ne departaramu sia-care la ale nostre, ducendo cu noi on'a din cele mai placute suveniru, ce potu ave omulu in vietia.

In 12—24 Maiu a. c. conformu decisiunii din adunarea trecuta, iera s'a adunata membrii societatiei totu in acelesi locu, candu se inscrisera mai multi membrii noi, iera din cei vecchi multi pu-sera sum'a cu care s'a fostu scrisu pre mas'a adunarei, incatul se adunau jomeitate din sum'a inscrisa in adunarea trecuta, carea apoi intre formalitatile legei se predete casariului spre pastrare pana la prochain'a adunare, carea s'a anuntatu pre candu voru si statutele gata, candu spoi ceteindu-se societatiei, se voru tramite inaltulai mini-teriu spre aprobare.

Pana atunci inse sia-care membru inscrisa pana acum, catu si cei ce se voru inscrie, voru avea a depune sum'a hotarita la casariulu societatiei. —

Aceste suntu prea stimate dle redactoru, pre cari insarcinato atat de societate catu si de dorintia mea ca romanu, mi luai libertate ale aduce la cunoscinta stimulului publicu romanu.

Ioach. Bac. Chimutiu.

Bai'a dela Geoagiu.

a preatului Vasiliu Basaraba din Romosu*).

Numele: „Bai'a dela Geoagiu“ e cunoscutu publicului ardelanu din tempulu trecento. — Stramosii nostri au fostu cei dintai, ce le-au descoperit si folositi in diversele morburu, si dupa cum se scia,

*) Cele-lalte diuarie suntu rogate in interesul publicu a luat articolul de fatia in colonele loru.

suntu inalti de 5 metri, si cari, suntu fara coperelement, lasa libera apropierea pasrilor de prada.

Corpulu se suie deasupra muralui si se astiedia intr-o casutia, invelit in trunu giorgiu, dura cu capulu descoperit. O ruda pandesce momentulu candu sasecse pasrile spre a scote ochii mortului, si dupa cum i-si scosu intai ochiul dreptu seu stang, augurarea ca soflitul a sbaratu seu nu in locasibila celor ferici.

Dupa cum se vede din ceea ce precedea la tote poporele exista uno cultu pentru mortii intr-un felu seu int'altul. Este in natura omului a onora celu putin remasitiele celor ce i-si iubito in vietia, si acestu cultu se afirma atat inaintea urnelor cu cenusia loro, catu si inaintea mumielorloru uscate. Obiceiurile particulare a cutarei seu cutarei nationi nu suntu decat unu saptu istoricu fara valoare absoluta, si este puerul a discutat dea cutare seu cutare este mai bunu. In realitate pentru omu mortea este necunoscute, si elu se inclina inaintea acestui necunoscute.

Deca este convinsu ca mortea este numai o aparentie, va face ca egipcenii; va incercat a conserva corpul; dea presupune o alta vietie in care numai sufletul va fi admis, nu se va inigrigi dea resturile sele mortale voru fi arse seu parasi fara nepasare in man'a fortelor distrugatorie a naturei.

Chinesii, cari ad conservat in unu gradu forte mare veneratunea pentru stramosi, si iubalsamaza si ii astiedia in scriuri, din cari unele suntu admirabil ornate si bogate, si cu tote aceste sentimenteri religiosi la densii este putinu desvoltat. Dupa „Vocea Cuvuri.“

en succesulu celu mai eminent. Chieru si astazi omenirea suferinda alerga acolo in numeru mare, ca sa-si cante dupa usulu vechiu si esperintia repetita mantuirea. Biale aceste, durere nu au conformitatea necesaria, caci dupa efectele cele multe si mari produse, aru si renamite de parte preste confinile Ungariei.

Nu ba'a acé a ne intereseza pre noi. Sub numele „bai'a dela Geoagiu“ avemu sa intielegem de aici inainte fontanele descopte in tempulu mai nor de preotulu Vasiliu Basaraba din Romosu pre proprietatea densului ce posiede chiaru in centrul comunei „Feredeu. Geoagiu“.

Apelul acestei fiindu vecine cu cele de susu nu difereascu multu in calitatea substantiilor constitutive chimice, in cantitatea a loru inse natura le-a dotat cu preferintie mari si deosebite si de aceea merita cu totu dreptulu atentiu mai multa si recomandatiune mai mare publicului numerosu.

Apelul amintite suntu parte therm (ape calde), parte reci. Temperatur'a loru se urca la + 25° 5° R.

Se potu deci intrebuinta pentru scalat si pentru benta. Cele calde nu au nici unu gust deosebitu, pre candu cele reci suntu acre si musenza forte tare. Mestecate cu vino produc gustulu si atributulu apelor din Borszek, se potu asemena cu totu dreptulu cu acele.

Constitutiunea loru chimica, dupa analisa facuta de renumitulu chimicu Dr. Michard Godefrey din Viena, consta din natronu bicarbonicu, calcu bicarbonicu, magnesia bicarbonica, magnesia bisulfurica, natronu bisulfuricu, natronu fosforicu, carbonat de feru, cloratru (sare), chlor-magnesia, oxyd de aluminiu, calcu sulfuricu, calcu bicarbonicu, calciu sulfuricu si acidu silicicu. Dintre gazuri se afla acidulu carbonicu.

Intrebuinta apelor atat u dupa compusetiunea loru chimica, dupa temperatur'a loru catu si dupa experintia de pana acum e variabila — care se documenteaza prin epistole de multamita, adresate catre proprietariu, din partea mai multor oameni, cari luandu-si osteneala a cercetala bai'a familiaria, inca in anii precedenti, s'a convinsu destulu despre efectele ei.

Apelul calde se potu intrebuinta cu succesulu celu mai eminent in tote morburile, cari stau in ore-care relatione cu sistemul nervilor si mai cu sema medula spinacui. Tote formele de neuralgia (morba de nervi) de dureri vechi de reumatism si gicht (podagre), de noduri si inflaturi in articulationi (incheietori) de anchylose, contracturi si ulcerationi (rane), de dureri in os si periost, de paralyse atrofia etc. si asta aioc cur'a cu succesulu celu mai favorabilu. Paralisele locale si generale, mai cu deosebire cele, care baseara pre o causa rheumatica, tote daunele si debilitatile corporului causate prin lessioni si perderi de sucuri, precum seminti, laptele, sangele, puroiulu (cupatori) se indepreteaza aici in modu avantajiosu. Se mai recomanda spele acestea in multe morburile cronice de piele, la lessioni externe, exudate in vecchie, chlorosa si canchesia cauzata prin ocupatiunea cu metale. Impotentia, morburile femeiesci, diserasia, scrofulele se potu ameliora in gradu excelinte.

Ap'a rece in care prevaliza acidulu carbonicu si sarile lui iera se potu recomanda cu succesu buna in tote morburile organelor digestive si a respirationei, precum si a sistemului uro-genitala.

Defectele assimilatiunii, aplicarea spre formarea de petra in bescica urinaria, morbul Brighti, gichtulu, ascita (bol'a apei), morburile membranelor mucosu, catarulu cronico de stomacu si intestine, catarulu de plaman si de tractul uro genital (bescica, rerunchi) morburile de ficat cleterulu (galbinare) siere alterata etc. se potu cura si reparata in unu modu forte eclatant.

Descoperirea fontanelor amintite au inceput dejá a produce entusiasmu mare si bucuria in totu giurulu Orestie; ne astam deci indatorati a aduce locurile acestei ale „Vitez dei noua“ la cunoscinta

A Peruvienilor erau asiediate grame in oale mari de pamentu.

Déca pre alocurea poporulu de jost era puru si simplu ingropatu in pamentu, cea mai mica pozitie sociala dedea dreptula o casutia mica, construita din petre uscate, care era diminutivulu cavernei si inceputulu cavourilor de familia din dilele noastre. Cei mai bogati erau osiediati in gropi sapate intr-o singura pétra, acoperite cu o placă totu de pétra. Interiorul era sapatu in modu brotu seu desemnatu cu ingrigire dupa forma corpului, cu unu locu mai radicatu spre a sustine capulu. Aceste sarcofagi suntu forte comune in epoca galoromana, si intrebuintarea loru a continuato pana tardiu in evul de midiloci.

N'avemu nimicu de disu asupra lucsului monumentelor radicate in onorela mortilor de distinctiune, dura trebue sa spunem ca aceste monumente erau radicate atat pentru conservarea cenusiei, catu si pentru acoperirea cadavrolui. Crematia nu este numai unu mediloci de distrugere, ci si o procedere de a conserva in familiu o amintire totu-deun'a prezenta despre rud'a decedata, amintire de care este departata realitatea materiala desgustatoare.

Asiaticii, grecii, romani si galii, sub dominationa romana, au adoptat crematia, care se facea cu pompa mare dupa sfarsirea ceremoniilor preparatorie forte complicate si lungi. Catolicismul a pastrat éateva din aceste ceremonii, reducendo-le in se multu, mai alesu in privinta duratei.

Astazi inca in India gramedile de lemne stau in permanenta pentru ardere. Crematia se face iute, fara nici unu

inconvientu. Resulta numai, ne spune d. Rousselet care a vediutu aceste tieri, unu miroso usioru de carne fripta.

Acste noue procederi, inmortarea si crematia, au fostu cele mai respandite din tote; ele au fostu intrebuintate de odata in aceleasi locuri de treburi diferite, de exemplu la Etrusci. Sunu altele cari, de-si suntu proprii numai la unele popore si religiuni, suntu totu atat de interesante spre a fi conosciute. La vechii americanii dela Nordu s'a astat unu obiceiu, pre care 'lu aveau si vechii sciti si goti, care consista in spadurarea cadavrelor de ramurile arborelor. Gotii alegeau cu preferintia stejarui.

Indienii de pre langa riuri, in munti stancosi, punu mortulu in fundulu bârcelise, acoperit cu pei de animale, cu acolul si sagetile in mana; bârca este suportata de 4 pari. In Australia indigenii facu inmortarea la radacin'a unui arbore dea locuiesc in regiuni padurose;

dura in deserturi si astiedia mortulu pre o targa de ramuri uscate, pre care o radica la 2 metri deasupra a pamentului prin ajutoriul unor prajini. Astu-felul 'lu sustragu dela prada animalelor de pamentu spre a-lu espune la a paserilor.

Se presupune ca acestu obiceiu s'a

nascutu dintr-o credintă in superioritatea paserii asupra tuturor carnivorelor terestre cari umbila nöptea prin pregiurul cimiteriilor. Pasarea, locuindu spatiul din aeru care 'lu apartiene ca unu ce propriu, nu este impura ca h'ea, si acalculu, etc. Acésta ideia a australienilor si indienilor o au si ghebrei; ei au in Turcia nisice cimiteri cari nu suntu altceva decat nisice turnuri a căroru mari

publicului mare și în specia a publicului român.

Positionea locului e foarte frumoasă și prin vecinatarea padurilor promite unu domeniul pre sanatosu și placuto.

Bâile până acum constau din unu basinu pentru domni și unu pentru domne; afara de aceea mai există în apropiere o sănătățe aptă pentru băutu.

Precum totu inceputul e greu, asiā nici parintelui Basaraba nu i-a fostu usioru deodata de a radică stabilimente și incaperi multe, asemenea și confortulu nu pote fi cu inceputul celu mai ideale. Totusi i-a succeso densuloi pana acum de a cumpără totu în apropierea băiei unele case de locuitu foarte acomodate, — pana cându cu ajutoriul lui Ddieu, va edifică altele mai corespondentie scopului, dupa planul statorit de către și asternutu la locurile competente spre aprobare.

Publicul să pentru aceea cătu de numerosu, căci ce nu este locu în incaperile de susu se poate înlocui în alte case private, deorece și în vecinatarea românilor evlaviașii cari cu totu dreptulu i potru numi crestini adeverati.

Bâile acestea se mai recomanda prin estinatatea loru; chiar și clas'a de josu le pote folosi fără sacrificii mari.

Stațiunea ultima e Orasthia (Szászváros) din orașul Orestia preste opidulu Geoagiu (Algagy) pana la comun'a Feredeu (Felgyogy), este o distantia de 2 ore și dela stațiunea Orasthei pana la Feredeu Geoagiu 1½ ora cu caruț'a, ocaziunale de călătorie se potu află în otelele din Orastia.

Pretiul apelor:

O scaldă costa 8 cr., sticla de apa (cop'a) 10 cr., pentru straini cari o docu cu sticla acasă va sa dica numai glaj'a (sticla) se platesc dura ap'a se dă gratis.

Conditionile în privința apei de băutu, cuarturi etc. suntu foarte favorabile adresate către proprietariu.

Inceputul sesonului e în 2 Iunie 1874 c. n.

Totu acei domni și domne, cari dorescu consiliu medical său consultare specială în aplicarea băilor suntu rogăti a se adresă către medicul băiei Dr. Ioane Mog'a in Sebesiu (Mühlbach).

Dr. Ioane Mog'a m. p. medicu practicu in Sebesiu.

Vasiliu Basaraba, parohu gr. or. in Romosu lângă Orastia și proprietariu de băia dela Geoagiu.

Romania.

„Tromp. Carp." descrie manevrele militare române cu ocaziunea petrecerii Domnitorului Serbiei în urmatorul modu:

„Trupele asteptau pre M. Sea principale Serbiei cu urmatoreea ordine:

„Linia I, era compusa de scolă militară.

„Bataliunea de venatori; I alu III și alu VI regimentu de linia.

„O bataliune de dorobanti de Vlasc'a.

„Bataliunea de geniu.

„Linia II, rosiori regim. I.

„Bateri'a calarézia.

„3 baterii din ala 2-lea regimentu de artilleria.

„Bateri'a pompierilor din Bucuresci.

„Calarasii de Ilfov.

„Linia III, Ambulantile.

„M. Sea Domnitorului Serbiei a tre-

cute aceste trei linii în revista adresan-

duse la trupe cu cuvântul romanescu,

sanatate, iera trupele respondiindu cu

aclamări entuziasme.

„Dupa reviste, a porndu indata a-vendu garda compusa de bateri'a calarézia și 2 escadrone de rosiori. Inimicul fiindu descoperit bateri'a calarézia a deschis focul după căteva momente sub protecția unui atac de cavalerie. Bateri'a calarézia s'a retrus în mare galopu oprindu-se în linia celei-lalte artillerie care acoperă totu frontul infanteriei. Abia avan-gard'a descoperise frontul și artieri'a a deschis focurile ei pre tota linia.

Venatorii s'au risipito în tiraleri, iera

linia de infanterie s'a formatu în colone de compania într'acestu momentu.

„Artilleri'a, desfăcendo-se în două prin centru, a mersu de a luat positioni pre drăpt'a și pre stang'a, descoperindu întrăg'a linia de infanterie spre a încrucișa focurile cu dens'a.

Linia de infanterie s'a pusu în mis-care și a mersu înainte că la 2 chilometre acoperă de lantul venatorilor; la aceasta distanță s'a deschis focu de patru renduri pre tota linia. Dupa căteva momente s'a datu ordinul de atacu infanteriei, care luându armă la mâna, a atacatu cu strigăte de horole, după care cavaleri'a debordandu flancurile a luat în găna pre inimie.

„Acesta manevre terminate s'a formatu colona de defilare. Principale Serbiei s'a asediato la distanță însemnată de oficerii de statul-major, și general-majoru Florescu, ministrul de resbelu, s'a pusu în capulu colonei și a defilatu înaintea Mar. Sele, presentandu armă în numele Domnitorului Romaniei.

„Defilarea tuturor trupelor de tota armă a fostu magnifica. Celu mai micu defectu n'ară fi pututo descoperi ohiul celo mai scrupulosu. S-mi sia permisul inse sa nomescu între frumosi, pre frumosii granicieri cari faceau sala cu originalitatea costumului loru naionalu, cu caciulele loru negre restrante, cu peptorele loru late, cu talia loru svelta cu nojitia negra în două cruce ardicandu pre obial'a alba pana la ciobani, cu tota ale loru în fine, care faceau pre acești soldati de trei dile, sa desfileze pre tactul musicelor, cu aceeași precisiune că vechi trupieri de linia.

„Preste putene dile, pre câmpulu Cotroceni, unu regimentu de linia se va numi Mila noa Obrenovici și va purta cifra principelui Serbiei.

„Mari'a Sea Serba, în capulu regimenterului seu, va defila înaintea Domnitorului, care va fi în marea sea lăuntru.

Varietăți.

„* * Din Galiti'a și din Stiri'a vinu sciri despre esundări de ape infricosiate. Acesta a premersu ninsorile că în puterea ieșirii.

„* * (Sinodulu) bisericice autocefale ortodoxe române, din România după unu decretu dela 1 Maiu este convocat spre a lucra în sedintă ordinara.

„* * (Tempulu) Joi și Vineri, frigul a fostu similitoriu aice. Din cauza acestor receli neasteptate, tota lumea este îngrijita atât pentru sezonurile de primăvară cătu și pentru fructe. În districtul Suceava a cadiutu omatu în cantitate însemnată.

„* * (Linia ferată Ungheni-Iasi) a inaugurat Duminecă trecuta punerea în circulație. Se sustine că a luat parte nume rosu publicu la aceasta inaugurare. Nici se pota altfelu; căci aceasta este prima linia ferată construită de o companie românească — și după cătu ni-se spune în condiții cu multu mai solide decât tota liniele luate de companie nemțesci.

„* * (O nouă societate) pentru cultură poporului român s'a formatu în Craiova. Dupa sfîrșitul „Albin'a" de acolo, a organizat o expoziție de tablouri și obiecte de artă, în scopu de a respinde pre cătu se poate, gustulu belelori arti, și de a desvolta în publicu similiu frumosului, precum și de a veni în ajutoriul scolarilor fără midilice, cu profitul ce va produce.

Espositiunea se face în sal'a liceului de acolo. Felicităm pre fratii Craioveni de această românească întreprindere. În Barladu inca se află unu liceu și mai multe școli primare. Căti elevi fără midilice nu se găsesc printre marea numeru ce frequentă aceste școli, cari de multe ori suntu fortifiati de a intrerupe cursulu invetăturei. Eseplulu fratilor Craioveni aru fi o laudabilă faptă de imitat pentru inteligenția barladenă.

„* * (În templare). În sér'a de 2

spre 3 Maiu la sosirea trenului dela Ungheni la Iasi cându a ajunsu pre podulu de feru de pre Bahlui, conductorul numit Isidoru au răgnat pre pasageri a nu scôte capulu pre ferești. Elu înse au fostu celu întâi care n'au observat precautiunea acesta. Stându cu capulu afara au fostu loviti la obrazu și la siele.

„* * (O mama rara.) E cunoscutu, ca în comun'a Poplacă (lângă Sibiu) s'au crescutu și se crescă inca multi copii straini mai cu séma nelegitimă și ca apartinându atare copii la clas'a cea mai misera de parinti (mame), suntu de multe ori abandonati cu totul din partea acestor și lasati în grigea doicelor și crescatorilor de copiii.

E recunoscutu și aceea, ca populatia din Poplacă e în astă privinția mai accesibilă și mai toleranta, decât în alte părți, de ore ce acolo cu 2—3 fl. la luna se adapostesc copii de tota națiunile tierei și se crescă adeseori pana la versta în care copii singuri și crescă sörtea loru ulterioara.

Poplacenu primindu unu atare copilu strainu, lu tratézia asemenea că pre copii sei proprii, de care e cas'a plina și mai încoło nu face destingere, ca acela e strainu, ori ca e sasori ori unguru, elu pre toti i nutresce și grigesce cu asemenea iubire, incătu de multe ori parintii adeverati ai copiilor crescă astfelui, abia i potu indu plecă a esti din cas'a crescatorilor. Pentru cele dîse aducem unu exemplu fapticu:

In dilele din urmă se prezinta o biata muere betrâna din Poplacă la deregatoria sea competenta în Sabiu și descopere, ca densa a luat pre tinerulu care o accompania, inca de cându era de unu anu, spre crescere și ca murindu numai acelui de tempiu ea a tenu să cresca baiatulu cu tota iubirea unei mame pana în momentul de fată și ca atâtă densa cătu să baiatulu aru fi fericiti cându aru potea convețui pana la finea vieției loru neconturbati. Oficiul din Poplacă inse s'aru fi esprimat ca numai pote suferi pre acelu tineru în comuna, de ore ce nu e nascutu acolo și e strainu, și ca altmintre comună pre tare s'aru umplea cu atari individi straini.

Era o scenă petrundiatorie, a vedea pre băiată betrâna plangându și dicându, ca nu se poate desparti de azi — dicindu fiul ei, pre care lă cresca din anul primu alu etăticui lui fără nici o despăgubire și numai în speranță, că să baiatulu să o grăgescă la bătrânetie; baiatulu de alta parte inca nu se poate impacă cu ideia de a se desparti vr'o-data de mama sea, cum o numea. Bétrâna era gătă a face totu pentru ocrotirea fiului ei. În fine s'a constatat ca tinerulu e nascutu și botezat sasori și pôrta numele Carli, căci conumele nu-lu scă nice unul, și inse Dörner, nascutu la 1853 în Sibiu.

Dandu-se deslusirile necesarie, adătraescă acești doi individi la olalta, cum traescă o mama cu adeveratul seu fiu.

Ore n'ară fi posibilu, că să națiunea românească se poate în vna și aceași trăie traie cu națiunea săsescă în asemenea armonie? și deca nu, ore cine pôrta vin'a? cred că securu, ca românu, căci nu coreșunde cu caracterul seu în genere auri și departă pre cineva dela sinulu seu fără vina.

C.

Raportu comercial.

Sabiu 29 Maiu n. Grău 7 fl. 53 xr. frumos, 7 fl. 13 xr. mestecatu, 6 fl. 80 xr. qualit. infer.; secară 5 fl. 13 xr. pâna 4 fl. 80; orzu 4 fl. —; ovesi 2 fl. pâna 1 fl. 67 xr.; cencuru (porumbu) 3 fl. 87—4 fl. 13—xr.; cartof 1 fl. 73 xr. — 2 fl. 13 galăt'a austriaca.

Cânep'a — fl. maj'a.

Linte 6 fl. 67 xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 5 fl. 67 xr.

Fenu legatu 1 fl. 30, nelegatu 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., maj'a.

Lemne de focu 8—10 fl. stang. austr.

Carnea de vita 18—22 cr. p., de porc 28 xr. Ursorea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Bors'a de Vien'a.

Din 17/29 Maiu 1874.

Metalicele 5%	69	05
Imprumutul național 5% (argintu)	74	50
Imprumutul de statu din 1860...	106	...
Actiuni de banca...	981	—
Actiuni de creditu...	207	50
London...	111	50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	—
" " " Temisoareno	73	—
" " " Ardeleanesci	71	25
" " " Croato-slavone	76	—
Argintu...	105	60
Găbinu...	—	—
Napoleonu d'auru (poli)...	8	94 1/2

Edictu.

Ioanu Angelusianu din Sitabuzen cărele dela 29 Iunie 1871, a parasită pre legiuța sea socie Revo'a Cupea, fără a se săf ubicationea lui, se citează a se infatisă înaintea subsemnatului scaună ppescu, în terminu de unu anu, căci la din contra, procesulu matrimonial asupra-i se va pertractă și decide si în absența lui.

Bretiu, în 6 Maiu 1874.

Scaunulu ppescu gr. or. alu Trei-scaunelor.

Spiridonu Dimianu, (2—3) adm. prot.

Nr. 52/1874.

Edictu.

Prin care Mari'a Avramu Floașiu casatorita Atanasiu Lupea din Galesiu scaunul Selisti, carea de 9 ani a disparut fără a se săf loculu sfârșirei ei, se provoca, că în terminu de unu anu dela datul de fată sa se infascizeze înaintea forului matrimoniale subscrizu, ca pentru la din contra, procesulu divorțialu intentat asupra ei, se va otari după prescrierea canonice si in absența ei.

Sabiu in 30 Aprilie 1874.

Forulu matrimonial gr. or. alu protop. tractului Sabiului I. (3—3)

Anunciu.

Inaltul Ministeriu reg. ung. de agricultura, comerciu și industria cu rezoluția sea din 22 Aprilie a. c. Nr. 2724 a concesu comunei noastre De d'a comitatului Turdei-superior, tineră de terguri septemanarie impreunate cu terguri de vite în tota Luna a. (3—3)

Celu mai nou și mai mare depositu de orológe in Sabiu.

Ia

JOHANN BUSCHEK

orologieriu,